

Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu INTERREG IIIA
(Województwa Zachodniopomorskiego) –
Meklemburgia Pomorze Przednie/Brandenburgia

***Opracowanie Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów
Dorzecza Parsęty na bazie polsko-niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego
„Szlak Solny”***

Załącznik do uchwały nr XII/133/2007

Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie

z dnia 28 września 2007r.

Miasto i Gmina Borne Sulinowo

Plan Odnowy Miejscowości Łubowo na lata 2007 - 2013

Wrzesień 2007

***Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej - Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego w ramach Programu INTERREG IIIA***

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP I POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY	4
2.	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ŁUBOWO	6
2.1.	Lokalizacja w gminie i rys historyczny	6
2.2.	Funkcja miejscowości	9
2.3.	Użytkowanie gruntów	9
2.4.	Sytuacja demograficzna	10
2.5.	Rynek pracy i bezrobocie	11
2.6.	Pomoc społeczna	11
2.7.	Gospodarka	12
2.8.	Kultura - życie kulturalne	13
3.	INWENTARYZACJA ZASOBÓW	13
3.1.	Zasoby przyrodnicze	13
3.1.1.	Lasy	13
3.1.2.	Wody powierzchniowe	13
3.1.3.	Formy ochrony przyrody	14
3.1.4.	Inne zasoby	14
3.2.	Zasoby kulturowe	15
3.2.1.	Zabytki architektury sakralnej i miejsca kultu religijnego	15
3.2.2.	Obiekty kulturalne użyteczności publicznej	16
3.2.3.	Inne obiekty	16
3.3.	Zasoby mieszkaniowe	17
3.4.	Zasoby oświatowe	18
3.5.	Zasoby infrastrukturalne	19
3.5.1.	Sieć komunikacyjna	19
3.5.2.	Gospodarka wodna	20
3.5.3.	Gospodarka ściekowa	21
3.5.4.	Gospodarka odpadami	22
3.5.5.	Sieć gazowa	22
3.5.6.	Telekomunikacja	22
3.6.	Zasoby rekreacyjne	22

3.7. Strefy przemysłowe i usługowe	24
4. ANALIZA SWOT	24
5. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ŁUBOWO.....	25
6. PLANOWANE DZIAŁANIA W LATACH 2007-2013.....	25
6.1. Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej..	26
6.2. Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację kąpieliska i pola namiotowego	28
6.3. Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację budynku służby zdrowia	30
6.4. Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację stadionu sportowego.....	32
6.5. Remont i przebudowa jezdni i chodników w Łubowie.....	33
6.6. Remont i modernizacja obiektów Zespołu Szkół w Łubowie.....	34
6.7. Urządzenie stref rekreacji i placów zabaw w Łubowie	34
7. PLAN FINANSOWY REALIZACJI ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁUBOWO.....	34
8. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ	35
9. SYSTEM WDRAŻANIA	36
10. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY, AKTUALIZACJI I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	37

1. Wstęp i powiązanie z dokumentami strategicznymi Gminy

Plan Odnowy Miejscowości Łubowo wykonany przy wsparciu Unii Europejskiej w ramach programu INTERREG IIIA jako element projektu „Opracowanie Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Parsęty na bazie polsko-niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego „Szlak Solny” realizowanego przez Konsorcjum w składzie: Doradztwo Gospodarcze DGA S.A. oraz Polska Agencja Rozwoju Turystyki S.A.

Plan Odnowy Miejscowości Łubowo został wykonany we wrześniu 2007 roku na podstawie dostępnych w tym czasie wersji dokumentów programowych i strategicznych, regulacji prawnych oraz danych i dokumentów dotyczących rozwoju miejscowości Łubowo, które zostały udostępnione Wykonawcy przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo.

Plan Odnowy Miejscowości Łubowo jest narzędziem niezbędnym w procesie planowania zadań służących rozwojowi obszarów wiejskich w tej miejscowości. Dokument obejmuje charakterystykę miejscowości, w tym określa jej lokalizację, funkcję, użytkowanie gruntów, sytuację demograficzną, rynek pracy i bezrobocie, pomoc społeczną oraz gospodarkę (charakterystyka miejscowości). Identyfikuje również zasoby przyrodnicze, kulturowe, mieszkaniowe, oświatowe, infrastrukturalne oraz rekreacyjne występujące na terenie Łubowo. Dzięki otrzymanej diagnozie stanu w ramach analizy SWOT przedstawia analizę mocnych i słabych stron, jak również szans i zagrożeń miejscowości. Określa kierunki rozwoju miejscowości Łubowo oraz wyznacza zadania polegające na poprawie jej sytuacji w poszczególnych obszarach rozwoju, prezentując możliwe źródła ich współfinansowania, w tym w szczególności fundusze Unii Europejskiej.

W dokumencie zaprezentowano również plan finansowy realizacji odnowy miejscowości Łubowo, oczekiwane wskaźniki osiągnięć, system wdrażania oraz sposoby monitorowania, oceny, aktualizacji i komunikacji społecznej.

W pracach nad przygotowaniem niniejszego Planu uwzględniono i przeprowadzono spotkania w ramach konsultacji społecznych, pozyskiwano projekty inwestycyjne, które podlegały w dalszych etapach pracy nad Planem Odnowy Miejscowości ocenie efektów z ich realizacji. W debacie wzięli udział przedstawiciele Urzędu Gminy, Sołectwa Łubowo, jednostek organizacyjnych Gminy, jak i organizacji i podmiotów niezwiązanych z Urzędem. Dalsze prace nad Planem Odnowy Miejscowości przebiegały w gronie ekspertów Doradztwa Gospodarczego DGA S.A. oraz Urzędu Gminy.

Plan Odnowy Miejscowości Łubowo jest zgodny z zapisami Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Borne Sulinowo na lata 2004 – 2019, stanowiącej załącznik do Uchwały Nr XV/171/2004 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 kwietnia 2004 r. i stanowi jej konkretyzację. Sformułowana w Strategii

Misja Miasta i Gminy Borne Sulinowo brzmi następująco: Jesteśmy zdrową i bezpieczną częstką Polski przywróconą ojczyźnie, prężnie działającym ośrodkiem turystyczno-gospodarczym w regionie, miastem – uzdrowiskiem, miejscem urzeczywistnienia idei integracji. Misja ta powinna przyświecać opracowaniu wszystkich dokumentów strategicznych i operacyjnych w tym także Planów dotyczących rozwoju każdej miejscowości z osobna. Plan poprzez określenie kierunków rozwoju miejscowości łącowa identyfikuje konkretne projekty służące realizacji celów uznanych w Strategii Gminy jako priorytetowe.

Jedną z przesłanek dla opracowania niniejszego Planu Odnowy Miejscowości stały się możliwości ubiegania się o środki pomocowe Unii Europejskiej w okresie programowania 2004 - 2006, jak również w nowym okresie programowania 2007 - 2013. Z szerokiego wachlarza funduszy finansowania zewnętrznego najistotniejsze znaczenie dla obszarów wiejskich Gminy Borne Sulinowo ma Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej - Sekcja Orientacji, którego środki są rozdysponowane m.in. w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 - 2006", oraz Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, rozdysponowywany w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013. Oba te fundusze, w aspekcie aplikowania poszczególnych projektów o ich środki, wymagają od projektu zgodności inwestycji z Planem Odnowy Miejscowości, stąd dokument ten może być traktowany jako załącznik do wniosku o dofinansowanie projektów ze środków.

2. Charakterystyka miejscowości Łubowo

2.1. Lokalizacja w gminie i rys historyczny

Miejscowość Łubowo (niemiecka nazwa: *Lubow*) położona jest w środkowo-zachodniej części gminy Borne Sulinowo w odległości około 10 km od Bornego Sulinowa (siedziby władz gminy) i około 32 km od Szczecinka (siedziby władz powiatu). Odległości od innych ważniejszych miast regionu wynoszą: od Koszalina – 90 km, a od Szczecina – 144 km. Miejscowość Łubowo oraz miejscowość Strzeszyn wchodzi w skład sołectwa Łubowo.

Rysunek 1. Położenie miejscowości w gminie.

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

Miejscowość położona jest przy południowej krawędzi rynny jeziornej nad jeziorem Lubicko Wielkie. Usytuowana jest na szlakach komunikacyjnych o znaczeniu krajowym i powiatowym. Przez miejscowość przebiega droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński - Gdynia oraz 4 drogi powiatowe. Przez Łubowo przebiega także linia kolejowa relacji Szczecinek – Runowo Pomorskie.

Wieś Łubowo zajmuje powierzchnię 846,9 ha, a jej układ urbanistyczny jest podłużny (układ – owalnica). Zabudowa miejscowości skupiona jest wzdłuż drogi krajowej oraz dróg powiatowych.

Rysunek 2. Miejscowość Łubowo „z lotu ptaka”.

Źródło: www.panoramio.com/photo/

W okolicy miejscowości Łubowo widoczne są ślady dawnego osadnictwa: na wzniesieniu Sosnowa Górka położonym na północ od wsi znajduje się cmentarzysko prasłowiańskich grobów skrzynkowych, natomiast nad płynącym w sąsiedztwie Białym Potokiem - ślady osady wczesnośredniowiecznej. Znajdźiska z prowadzonych w Łubowie wykopaliisk archeologicznych datowane są na kilka okresów prehistorii, choć stanowią jedną kulturę - wschodniopomorską (siekiera i dwie bransolety pochodzą z epoki brązu 1700-650 rok p.n.e., a odkryte groby o kamiennych ścianach pochodzą z młodszego okresu halsztyckiego 550-400 rok p.n.e.).

Według legendy w przeszłości u stóp wiekowego dębu na szczycie Sosnowej Górki znajdował się posąg słowiańskiego bożka Belbuka - opiekuńczego bożka osady (wyłowiony w 1925 roku przez niemieckich rybaków). W okresie chrystianizacji, posąg został wrzucony do jeziora. W VI-VII wieku po okresie ogólnoeuropejskiej "wędrowki ludów", na terenie ziemi łubowskiej osiadło plemię Drawian, należące do słowiańskiego plemienia Pomorzan. W wiekach VIII-IX powstawały na tych ziemiach coraz liczniejsze osady. W okolicach Łubowa istniały trzy osady i jeden obiekt kultu z okresu wczesnego średniowiecza. Tereny przyłączone przez Krzywoustego na północy Polski zostały administracyjnie włączone do Wielkopolski. Ziemia łubowska była wówczas w Wielkopolsce. Granica przebiegała: od jeziora Drawsko, obejmując po stronie polskiej Stare Gonne, Czarne Wielkie, Komorze do jeziora Pile, które przecinała. Pod koniec XIII wieku Przemysław II nadał Zakonowi Templariuszy Ziemię Czaplinceką. W obrębie tego nadania znalazły się tereny dzisiejszego Łubowa. Prawdopodobnie Templariusze założyli pierwszą sieć parafialną na tym terenie. Za swą siedzibę obrali wybudowany przez siebie zamek w Drahimiu. Po

kasacji Zakonu Templariuszy zamek miał przypaść Zakonowi Joanitów. Ziemię Czaplinceką zajęła jednak Brandenburgia i dopiero po kilku latach trafiła ona do Zakonu. W 1368 roku Kazimierz Wielki przyłączył do Polski Wałcz z podległymi terenami, w skład których wchodziła ziemia Joanitów z Łubowem. W 1407 roku, na rozkaz Władysława Jagiełły, Joanici zostali wypędzeni za sprzyjanie Krzyżakom. Utworzono Starostwo Drahimskie.

W pierwszej połowie XVII wieku ludność Łubowa cierpiała z powodu wojny trzydziestoletniej (1618-1648). Kilka wiosek w starostwie zostało całkowicie zniszczonych, inne podupadły.

Podczas konfliktu Polski ze Szwecją starostwo zostaje zastawione Prusom w zamian za pomoc w walce z najeźdźcą. Prusy przejęły starostwo w 1668 roku. W XVIII i XIX wieku ludność Łubowa ucierpiała z powodu konfliktów zbrojnych. W latach 1760-1762 (pobyt wojsk rosyjskich) i w latach 1806-1807 (pobyt wojsk francuskich). W 1846 roku wzniesiono w Łubowie szkołę na miejscu starej, powstałej w 1748 roku. Szkoła ta służyła do roku 1926, kiedy to zaczęto wznosić nowy budynek służący do chwili obecnej.

Bardzo duże znaczenie dla rozwoju wsi miało wybudowanie w 1878 roku linii kolejowej łączącej Runowo z Chojnicami i przechodzącej przez Łubowo. Obok stacji kolejowej otworzono agencję pocztową. Na początku XX wieku wybudowano bite drogi łączące Łubowo z Czaplinkiem, Liszkowem i Polnem. Niekorzystna sytuacja gospodarcza na Pomorzu spowodowała, że na przełomie XIX i XX wieku, jak i po I wojnie światowej sporo ludzi z tych rejonów wyemigrowało do zachodniej części Niemiec i Ameryki. Podczas II wojny światowej w pobliżu Łubowa były dwa obozy: w Czarnem Małym dla cywili polskich i w Łysieninie dla cywili francuskich. Łubowo zostało wyzwolone przez żołnierzy polskich (Armii Wojska Polskiego z 1 Frontu Białoruskiego) w dniu 3 marca 1945 roku. Administrację polską utworzono 20 maja 1945 roku. Łubowo zostało siedzibą gminy, w skład której wchodziły sołectwa: Łubowo, Rakowo, Nobliny, Komorze, Czochryń, Jeziorna, Ostroróg, Liszkowo, Pile, Uniemino, Kiełpino, Okole. W dniu 9 września 1945 roku została otwarta pierwsza na tym terenie szkoła podstawowa. Naukę zaczęło pobierać 26 uczniów pochodzących z Wileńszczyzny, Podola, Kielecczyny, Wielkopolski i Mazowsza.

Odbyła się kolejna wymiana ludności na terenach ziemi łubowskiej. Po Prasłowianach (tzw. kultura łużycka), Germanach, skandynawskich Gotach i Gepidach, Celtach, słowiańskich Pomorzanach, Kaszubach, osadnikach niemieckich, przybyli tu kolejni mieszkańcy tych ziem. Tym razem z niemal wszystkich zakątków Polski i terenów należących przed wojną do Polski. W okresie PRL na terenie miejscowości funkcjonowały Państwowe Gospodarstwa Rolne. W 1972 roku po kolejnej zmianie podziału administracyjnego, Łubowo znalazło się w gminie Silnowo. Od roku 1995 miejscowość weszła w skład gminy Borne Sulinowo.

2.2. Funkcja miejscowości

Wieś pełni funkcję mieszkaniową i w mniejszym stopniu usługowo – produkcyjną oraz rolniczą.

Łubowo posiada możliwości rozwoju wielofunkcyjnego, jest ośrodkiem wspomagającym funkcje ośrodka gminnego (stosunkowo dobre wyposażenie w infrastrukturę społeczną, dobre położenie w układzie sieci drogowej). Miejscowość posiada możliwości w zakresie eksploatacji kruszyw. Tereny rozwojowe w zakresie mieszkalnictwa i funkcji turystycznych położone są na północ od drogi krajowej i stanowią oś założenia przestrzennego Łubowa. Rezerwy rozwojowe dla funkcji produkcyjnych i mieszanych znajdują się w części południowej Łubowa.

2.3. Użytkowanie gruntów

Łubowo zajmuje powierzchnię 846,9 ha. Użytkowanie gruntów w miejscowości według stanu na dzień 31.XII.2006 roku przedstawia się następująco:

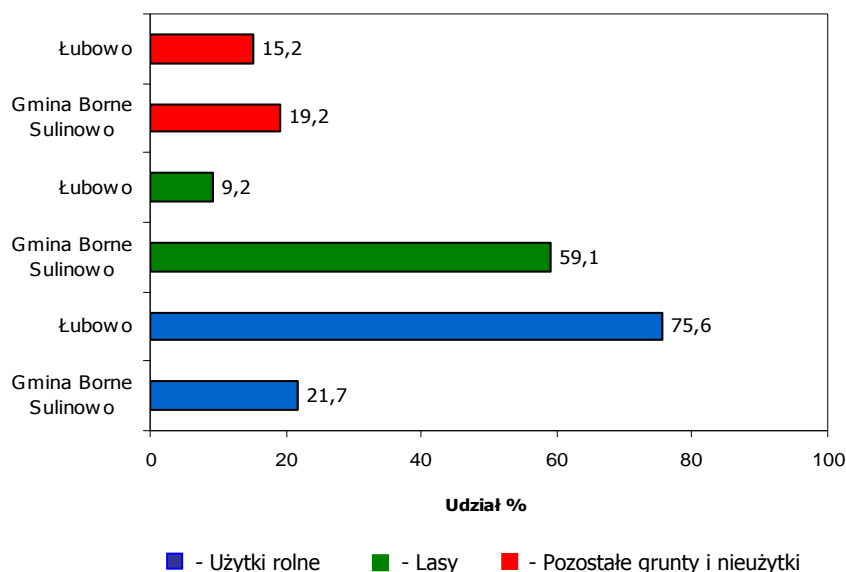
- powierzchnia użytków rolnych - 640,2 ha (tj. 75,6% ogólnej powierzchni miejscowości).
- powierzchnia lasów - 78,0 ha (tj. 9,2% ogólnej powierzchni miejscowości),
- pozostałe grunty i nieużytki - 128,7 ha (tj. 15,2% ogólnej powierzchni miejscowości).

Wśród użytków rolnych dominowały grunty orne (75,5 ha), pastwiska (19,9 ha), łąki (4.0 ha). Sady zajmują tylko 0,7 ha powierzchni miejscowości.

Porównując dane statystyczne dotyczące użytkowania gruntów w miejscowości i na terenie gminy można stwierdzić, iż:

- Powierzchnia użytków rolnych w miejscowości Łubowo stanowiła 75,6% powierzchni wsi. Dla porównania udział powierzchni użytków rolnych do powierzchni całej gminy Borne Sulinowo wynosił tylko 21,7%.
- Powierzchnia lasów w miejscowości Łubowo stanowiła 9,2% jej powierzchni. Dla porównania udział powierzchni lasów do powierzchni całej gminy Borne Sulinowo wynosił aż 59,1%.
- Powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków w miejscowości Łubowo stanowiła 15,2% jej powierzchni. Dla porównania udział powierzchni pozostałych gruntów i nieużytków do powierzchni całej gminy Borne Sulinowo wynosił 19,2%.

Wykres 1. Użytkowanie gruntów w miejscowości na tle gminy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo

Powierzchnia gminnych gruntów w Łubowie, według stanu na dzień 31.12.2006 roku, wynosiła 59,84 ha (tj. 7,1% powierzchni miejscowości).

2.4. Sytuacja demograficzna

Miejscowość Łubowo według stanu na 31.12.2006 roku liczyła 1.120 mieszkańców. W połowie roku 2007 liczba mieszkańców zmniejszyła o 24 osoby (tj. spadek o 2,1%). Obserwuje się tendencję spadkową liczby ludności wsi.

Tabela 1. Liczba ludności miejscowości Łubowo.

Wyszczególnienie	J. m.	2005	2006	VI.2007
Ogółem	osoba	bd	1 120	1 096
Mężczyźni	osoba	bd	bd	541
Kobiety	osoba	bd	bd	555

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

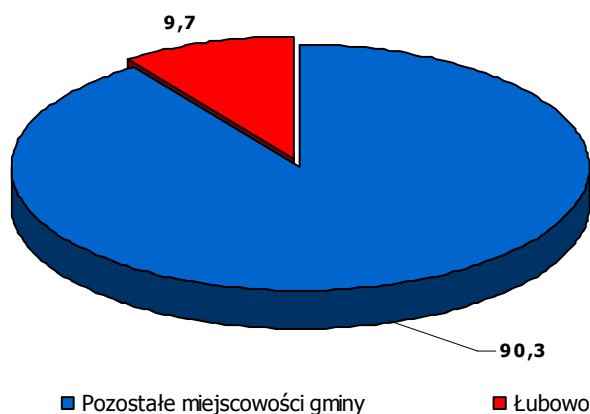
- W roku połowie 2007 roku kobiety stanowiły 50,6%, a mężczyźni 49,4 % ogólnej liczby ludności miejscowości.
- Liczba mieszkańców wsi stanowiła na koniec 2006 roku 12,0 % ogólnej liczby ludności gminy.

2.5. Rynek pracy i bezrobocie

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec 2006 roku wynosiła 92 osoby, w tym długotrwale bezrobotnych było 49 osób. Udział osób bezrobotnych w całkowitej liczbie mieszkańców wsi wynosił 8,2%, podczas gdy średnia dla całej gminy wynosiła 10,2%.

Osoby pozostające bez pracy w miejscowości Łubowo stanowiły 9,7% ogółu bezrobotnych w gminie.

Wykres 2. Udział osób bezrobotnych z miejscowości Łubowo na tle gminy.

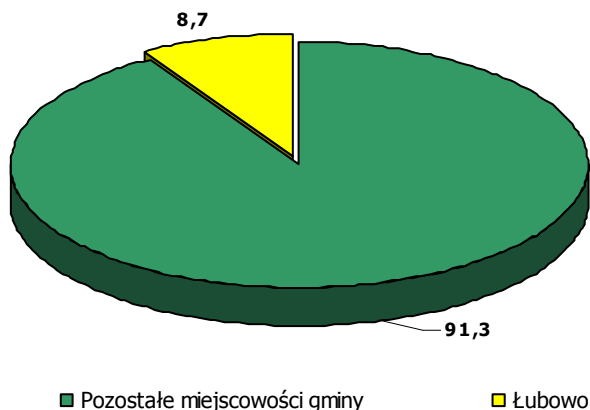
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo

2.6. Pomoc społeczna

Liczba osób korzystających z pomocy z społecznej na koniec 2006 roku wynosiła 60 osób, w tym zarejestrowano 60 osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu ubóstwa. Udział osób korzystających z pomocy społecznej w całkowitej liczbie mieszkańców wsi wynosił 5,4%, podczas gdy średnia dla całej gminy wynosiła 7,7%.

Osoby korzystające z pomocy społecznej w miejscowości Łubowo stanowiły 8,7% ogółu beneficjentów ośrodka pomocy w gminie Borne Sulinowo.

Wykres 3. Udział osób korzystających z pomocy z społecznej z miejscowości Łubowo na tle gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo

2.7. Gospodarka

Liczba podmiotów na koniec 2006 roku wynosiła 52 i była wyższa niż w roku 2005 o 8 podmiotów oraz wyższa w stosunku do 2004 roku o 21 podmioty. Obserwuje się tendencję rosnącą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Tabela 2. Liczba podmiotów gospodarczych w miejscowości Łubowo.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Liczba podmiotów gospodarczych	31	44	52

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

Głównym pracodawcą w miejscowości jest KPPD Szczecinek S.A. - Tartak Łubowo, który zatrudnia 55 osób.

Na terenie miejscowości Łubowo funkcjonują następujące organizacje pozarządowe:

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Koło Terenowe w Łubowie. Organizacja ta organizuje w ciągu roku spotkania towarzyskie członków, pikniki, a także wycieczki turystyczno-krajoznawcze (w każdej imprezie bierze udział 40-80 osób).
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Łubowo. Stowarzyszenie prowadzi m.in. przedszkole niepubliczne.

- Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Łubowo.
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łubowie.

2.8. Kultura - życie kulturalne

W Łubowie działa zespół folklorystyczny „Łubowianki”. Ponadto we wsi działalność prowadzi koło gospodyń wiejskich.

3. Inwentaryzacja zasobów

3.1. Zasoby przyrodnicze

3.1.1 Lasy

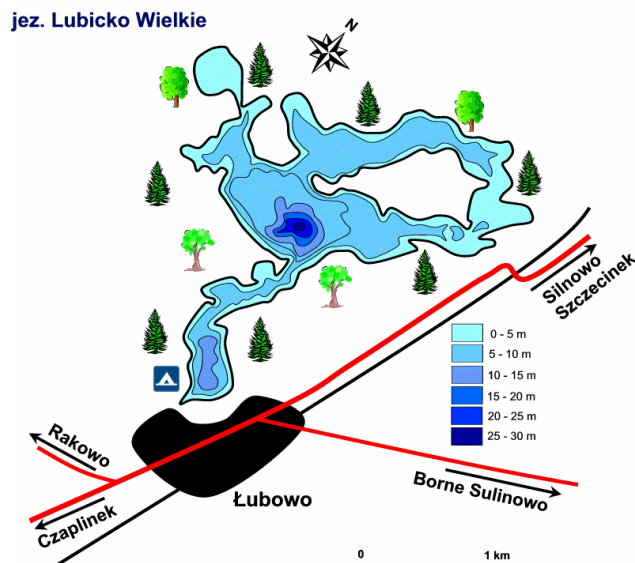
Według stanu na dzień 31.12.2006 roku powierzchnia lasów wynosiła 78,0 ha, co stanowiło 9,2% ogólnej powierzchni miejscowości. Dla porównania całkowita powierzchnia lasów na terenie gminy wynosiła 28.640 ha, tj. 59,1% powierzchni gminy.

Powierzchnia lasów znajdująca się w granicach administracyjnych miejscowości stanowiła 0,27% powierzchni wszystkich lasów na terenie gminy.

3.1.2 Wody powierzchniowe

Wieś Łubowo położone jest nad jeziorem Lubicko Wielkie - przy południowej krawędzi rynny jeziornej. Jezioro to zajmuje powierzchnię 168,34 ha, jego maksymalna szerokość wynosi 1,1 km, maksymalna długość 2,8 km, natomiast maksymalna głębokość jeziora wynosi 36 metrów. Na jeziorze znajduje się wyspa Lubicka – o powierzchni około 25 ha. Zarządca jeziora jest Gospodarstwo Rybackie w Czaplunku.

Rysunek 3. Położenie jeziora Lubicko Wielkie

Źródło: strona internetowa: www.bornesulinowo.pl/Jeziora/lubicko.htm

3. 1. 3 Formy ochrony przyrody

Na terenie wsi Łubowo znajdują się następujące obiekty o statusie pomnika przyrody:

- dąb szypułkowy o obwodzie pnia 340 cm i wysokości 28 m, zlokalizowany na cmentarzu ewangelickim.
- kasztanowiec o obwodzie pnia 404 cm i wysokości 25 m, znajdujący się przed posesją na ul. Kościuszki 9, przy drodze wojewódzkiej nr 174.

Ponadto miejscowość Łubowo swoim obszarem wchodzi w skład obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie”. Natomiast do otuliny Drawskiego Parku Krajobrazowego włączono m.in. tereny leśne i jeziorne jeziora Lubicko Wielkie.

3. 1. 4 Inne zasoby

W miejscowości Łubowo udokumentowane zostało jedynie złożę pospółki „I - Łubowo” – występujące na południowy - wschód od linii kolejowej. Zasoby złoża szacuje się na około 2.390 tys. ton kruszywa. Złożę nie jest eksploatowane. Ponadto w Łubowie są duże zasoby drewna.

3.2. Zasoby kulturowe

3.2.1 Zabytki architektury sakralnej i miejsca kultu religijnego

W miejscowości Łubowo znajduje się kościół poewangelicki zbudowany w stylu neoromańskim w 1734 roku (rozbudowany w 1882 roku). W kościele łubowskim znajduje się flandryjski połączony tryptyk (powstały około 1510 roku, drewno rzeźbione i politurowane, gotyk) przedstawiający Madonnię z Dzieciątkiem w otoczeniu świętych (Jakuba i Antoniego), skrzydła natomiast zawierają rzeźby 12 innych świętych. Jego autorstwo przypisywane jest szkole Wita Stwosza lub nawet samemu mistrzowi. Tryptyk skradziony w 1994 roku, w roku następnym został odzyskany i poddany renowacji. Kościół w Łubowie został wpisany do rejestru zabytków (nr rejestru – 61, data wpisu – dnia 10.04.2001 roku).

Zdjęcie 1. Kościół w Łubowie.

Źródło: strona internetowa: www.bornesulinowo.pl/Zabytki/zabytki.htm

Na terenie Łubowa znajdują się 2 wiejskie cmentarze chronione:

- Cmentarz przykościelny, dawniej ewangelicki, powierzchnia 0,2 ha – z XVIII w.
- Cmentarz komunalny, dawniej ewangelicki, powierzchnia 2,04 ha – z połowy XIX w.

3. 2. 2 Obiekty kulturalne użyteczności publicznej

W miejscowości funkcjonuje świetlica wiejska. Służy ona jako miejsce zebrań mieszkańców sołectwa, miejsce organizacji przedsięwzięć sportowo-kulturalnych i okolicznościowych. W dni powszednie w świetlicy odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży. Obiekt wymaga remontu. Ponadto obiekt pełni funkcję lokalu wyborczego.

Zdjęcie 2. Świetlica wiejska w Łubowie.

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

Ponadto w budynku Zespołu Szkół w Łubowie mieści się filia Biblioteki Publicznej w Bornem Sulinowie.

3. 2. 3 Inne obiekty

Obiekty kulturowe zakwalifikowane do wpisu do rejestru

Na terenie Łubowa znajdują się także 2 obiekty kulturowe zakwalifikowane do wpisu do rejestru zabytków.

Tabela 3. Obiekty kulturowe zakwalifikowane do wpisu do rejestru zabytków.

Lp.	Obiekt	Datowanie
1	Szkoła - ul. Zakątna 10, mur	Ok. 1920 roku
2	Budynek - ul. Zakątna 11, mur, ryglowany	Ok. 1930 roku

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo (2006)

Stanowiska archeologiczne.

Na obszarze miejscowości Łubowo zarejestrowano 16 stanowisk archeologicznych, gdzie ważnymi są cmentarzyska kultury pomorskiej i z okresu halsztackiego oraz osady pomorskie. Ponadto istotnymi są osada i cmentarzysko z okresu lateńskiego i osady z okresu wczesnego średniowiecza. Na stanowiskach archeologicznych stwierdzono 20 pozostałości osadniczych z następujących okresów chronologicznych:

- Okres mezolitu, epoka kamienia – 4 ślady osadnicze, 1 osada
- Kultura łużycka – 1 osada
- Okres halsztacki – 1 cmentarzysko ciałopalne
- Kultura pomorska – 1 osada, 1 cmentarzysko ciałopalne
- Okres lateński – 1 osada, 1 cmentarzysko ciałopalne
- Okres starożytny – 1 osada
- Okres wczesnośredniowieczny – 3 osady
- Okres średniowieczny – 4 ślady osadnicze
- Chronologia nieokreślona – 1 ślad osadniczy.

3.3. Zasoby mieszkaniowe

Poniższa tabela przedstawia zasoby komunalne miejscowości Łubowo

Tabela 4. Zasoby komunalne miejscowości Łubowo

Zasoby mieszkaniowe	J.m.	2006
Liczba mieszkań	Mieszkanie	18
Liczba izb	Izba	60
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	1 025

Źródło: Dane z Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo

3.4. Zasoby oświatowe

W Łubowie przy ulicy Zakątnej 10 mieści się Zespół Szkół. W skład zespołu wchodzi szkoła podstawowa wraz z oddziałem zerowym oraz gimnazjum. Według stanu na dzień 31.12.2006 roku:

- Szkoła podstawowa liczyła 8 oddziałów, uczęszczało do niej 138 uczniów, a liczba nauczycieli wynosiła 15 osób.
- Przy szkole podstawowej funkcjonował oddział zerowy, do którego uczęszczało 18 dzieci, nad którymi opiekę sprawowała 1 osoba.
- Gimnazjum liczyło 5 oddziałów, uczęszczało do niego 79 uczniów, a liczba nauczycieli wynosiła 13 osób.

Rysunek 4. Zespół Szkół Publicznych w Łubowie

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

Stan techniczny budynku Zespołu Szkół w Łubowie jest dobry. Niezbędna jest budowa sali sportowej.

3.5. Zasoby infrastrukturalne

3.5.1 Sieć komunikacyjna

Przez miejscowość przebiega droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński – Gdynia. Długość drogi w granicach miejscowości wynosi 6.200 m. Stan techniczny nawierzchni jest bardzo dobry.

Ponadto przez Łubowo przebiegają 4 drogi znaczenia powiatowego:

- droga nr 17640 Polne – Rakowo – Łubowo,
- droga nr 17649 Łubowo – Czarne Małe,
- droga nr 17650 Łubowo – Ostroróg,
- droga nr 17651 Łubowo – Liskowo – Starowice gr. woj. (Nadarzyce)

Łączna długości dróg powiatowych, o nawierzchni asfaltowej w granicach miejscowości wynosi 6.500 m. Stan techniczny nawierzchni jest dobry.

W miejscowości jest 3.100 mb chodników (w tym 2.700 mb nowych). Chodniki, położone na terenie miejscowości są w bardzo dobrym stanie technicznym (nowe) oraz w złym stanie (stare). Ich długość nie zaspokaja w pełni potrzeb mieszkańców.

Miejscowość posiada połączenia komunikacji autobusowej w kierunku Szczecinka, Szczecina oraz Bornego Sulinowa. Na terenie wsi znajdują się 3 przystanki autobusowe. Częstotliwość kursów jest wystarczająca, jednak istnieją problemy z połączeniami w godzinach wieczornych (po 18.00) oraz w dni świąteczne.

Przez Łubowo przebiega linia kolejowa nr 210 o znaczeniu regionalnym relacji (Szczecin) – Runowo Pomorskie – Szczecinek – (Chojnice). W miejscowości znajduje się stacja kolejowa, z której odjeżdżają pociągi w kierunku Szczecinka i Szczecina. Częstotliwość kursów jest niewystarczająca dla potrzeb mieszkańców. W 1935 roku Łubowo zostało połączone linią kolejową z Bornym Sulinowem (linie jednotorowe), jednak w 1975 roku linia Łubowo- Borne Sulinowo została zamknięta i obecnie nie jest użytkowana.

Rysunek 5. Stacja kolejowa w Łubowie

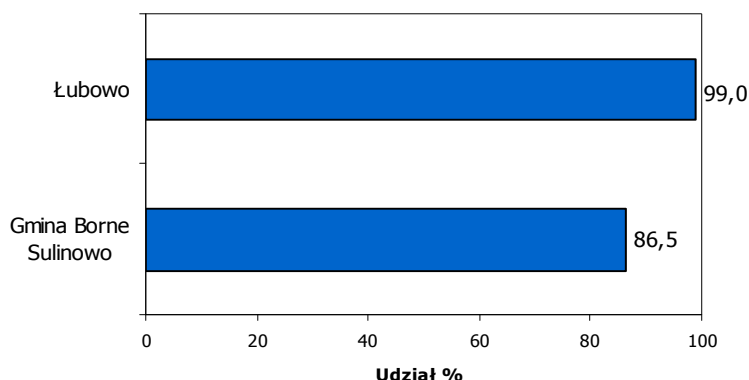

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

3. 5. 2 Gospodarka wodna

Do miejscowości woda do celów komunalnych dostarczana jest z ujęcia wody w Łubowie. Ujęcie wody stanowią dwie studnie; jedna o wydajności 54,0 m³/h przy depresji 4,3 m, druga o wydajności 70,0 m³/h przy depresji 3,9 m. Woda nie wymaga uzdatniania. Stacja wodociągowa wolnostojąca wyposażona jest w 3 odżelaziacze o średnicy 1,5 m i cztery hydrofory i pojemności 4500 litrów każdy. Wydajność ujęcia wody i stacji wodociągowej z dużym nadmiarem pokrywa obecne zapotrzebowanie w wodę. Długość sieci wodociągowej wynosi około 7,4 km. Wieś zabezpieczona jest w wodę p-poż. z hydrantów i z Jeziora Lubicko Wielkie.

Wykres 4. Stopień zwodociągowania miejscowości na tle gminy.

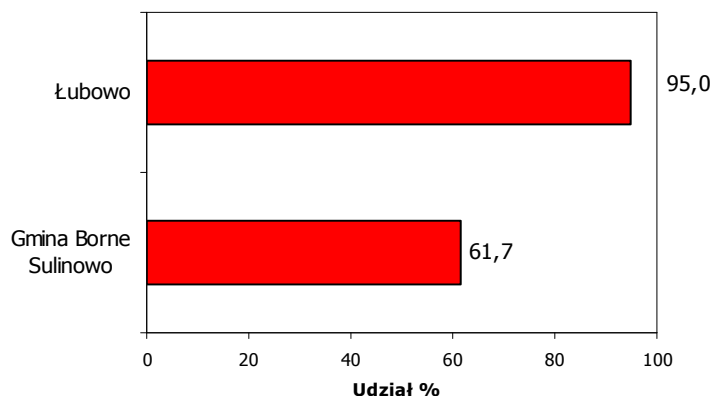
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo

Z wodociągu korzysta 1.290 mieszkańców wsi - stopień zwodociągowania wsi wynosi 99%. Dla porównania stopień zwodociągowania gminy Borne Sulinowo wynosi 86,5%.

3. 5. 3 Gospodarka ściekowa

Z sieci kanalizacyjnej korzysta 1.200 mieszkańców - stopień skanalizowania wsi wynosi 95%, podczas gdy stopień skanalizowania gminy Borne Sulinowo kształtuje się na poziomie 61,7%.

Wykres 5. Stopień skanalizowania miejscowości na tle gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo

Na terenie miejscowości znajduje się oczyszczalnia ścieków. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, zlokalizowana jest na południowy-zachód od wsi. Oczyszczalnia wybudowana została w 1994 roku. Posiada przepustowość 333 m³/dobę. Przyjmuje ścieki z Łubowa oraz dowożone

beczkowozami z sąsiednich wsi. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracyjny i Jezioro Niewlino.

Tabela 5. Stan i skład ścieków w warunkach normalnej eksploatacji.

Wskaźnik	Jednostka	Stężenie
BZT ₅	mg O ₂ /l	25
ChZT	mg O ₂ /l	125
Zawiesiny ogólne	mg /l	35

Zródło: Dane z Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo

3. 5. 4 Gospodarka odpadami

W terenie miejscowości Łubowo nie ma składowiska odpadów. Na terenie Gminy Borne Sulinowo funkcjonuje tylko jedno składowisko odpadów zlokalizowane w Bornem Sulinowie.

3. 5. 5 Sieć gazowa

Miejscowość Łubowo nie jest objęta siecią gazową.

3. 5. 6 Telekomunikacja

Tradycyjna sieć telekomunikacyjna na terenie miejscowości Łubowo jest obsługiwana przez TP S.A. Gospodarstwa domowe mają możliwość stałego podłączenia do sieci Internet poprzez łącza TP S.A (Neostrada), jednak pojawiają się problemy z dostępnością do usługi z powodu ograniczonej liczby portów na centrali

3.6. Zasoby rekreacyjne

Na terenie miejscowości działa Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Łubowo. LZS trenuje i rozgrywa mecze ligowe na boisku piłkarskim o nawierzchni trawiastej. Ponadto na terenie wsi, przy Zespole Szkół znajduje się boisko sportowe o nawierzchni asfaltowej, które wymaga modernizacji. We wsi Łubowo brakuje wielofunkcyjnego boiska ze sztuczną nawierzchnią.

Rysunek 6. Boisko sportowe w Łubowie

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

Mieszkańcy Łubowa spędzają również czas wolny na plaży nad jeziorem Lubicko Wielkie (plaża posiada pomost). Dla celów rekreacyjno-turystycznych wykorzystywana jest także sala przy świetlicy wiejskiej. Przez miejscowość Łubowo przebiega szlak rowerowy „Kraina małych jezior” oraz szlak wodny (rzeką Piławą).

- Szlak rowerowy „Kraina małych jezior”

Trasa szlaku przebiega następująco: Borne Sulinowo - rzeka Piława - Łubowo - Rakowo - jezioro Komorze - Okole - Strzeszyn - Międzylesie - Piława - Dolne Silnowo - Dąbrowica - Borne Sulinowo. Długość szlaku wynosi 42,8 km. Oznakowanie w kolorze czarnym. Szlak biegnie nad brzegami dwóch dużych jezior: Komorza i Pile. Przecina ukrytą pośród lasów odludną Krainę Małych Jezior. Szlak czterokrotnie przecina nurt rzeki Piławy i przebiega w pobliżu 22 jezior.

- Szlak wodny

Trasa spływu rzeką Piławą przebiega następująco: Wydrza Wyspa - jezioro Komorze - jezioro Rakowo - jezioro Lubicko Małe - jezioro Lubicko Wielkie - do wsi Łubowo - jezioro Lubicko Wielkie - jezioro Lubicko Małe - jezioro Brody - jezioro Strzeszyn - jezioro Kocie Małe - jezioro Kocie Duże - jezioro Pile - do miasta Borne Sulinowo - jezioro Pile - jezioro Długie - rzeka Piława - Zalewy Nadarzyckie - Czechyń - Szwecja - jezioro Dobrzyca. Na przebyciu szlaku Piławy potrzeba 5-6 dni. Wody Piławy na całej długości zaliczają się do II klasy czystości. Szlak należy zaliczyć do bardzo malowniczych i ciekawych krajoznawczo. Rzeka jest dostępna dla kajaków na całej swej długości. Stanowi szlak łatwy, lecz nieco uciążliwy. W przeszłości na Piławie znajdowało się szereg młynów,

obecnie zniszczonych, przez co utrudniają swobodny przepływ. Atrakcją krajoznawczą szlaku są pozostałości niemieckiej, żelbetonowej linii obronnej - Wału Pomorskiego.

Baza turystyczna Łubowa jest ciągle rozbudowywana - rozwijają się gospodarstwa agroturystyczne, powstają pola namiotowe z dostępem do wody pitnej.

3.7. Strefy przemysłowe i usługowe

Na terenie Łubowa znajduje się zakład przemysłowy (Tartak KPPD Szczecinek SA) o strategicznym znaczeniu dla miejscowości.

4. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna	Spadek liczby ludności wsi.
Zasoby przyrodnicze	Brak dostępu do sieci gazowej.
Zasoby kulturowe	Problemy z dostępem do Internetu
Dobrze rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjna	
Ujęcia wody oraz oczyszczalni ścieków zlokalizowane w miejscowości	
Bardzo wysoki stopień zwodociągowanie (99%) i skanalizowanie miejscowości (95%)	
Funkcjonowanie w miejscowości organizacji pozarządowych	
Szanse	Zagrożenia
Korzystne położenie komunikacyjne miejscowości w układzie sieci drogowej (droga krajowa i powiatowe)	Ograniczone możliwości finansowe budżetu Miasta i Gminy Borne Sulinowo
Surowce naturalne - złoża pospółki	Spadek liczby mieszkańców
Atrakcyjne turystycznie i rekreacyjnie miejscowości	Wzrost bezrobocia
Wolne tereny rozwojowe w zakresie mieszkalnictwa i funkcji turystycznych	Brak zaangażowana społeczności lokalnej w rozwój miejscowości
Rezerwy rozwojowe dla funkcji produkcyjnych i mieszanych	Kontynuacja tendencji spadkowej liczby mieszkańców
Dostęp miejscowości do linii kolejowej o znaczeniu regionalnym (stacja kolejowa)	Ograniczone możliwości uzyskania pracy i niskie zarobki
Wykorzystanie środków z funduszy UE przez stowarzyszenia i organizacje pozarządowe	

5. Kierunki rozwoju miejscowości Łubowo

Proponowane kierunki rozwoju miejscowości:

- Stały rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i infrastruktury komunalnej.
- Promocja posiadanych zasobów kulturowo-przyrodniczych - dostosowanie i rozpowszechnienie miejsc atrakcyjnych turystycznie poprzez budowę dróg dojazdowych, ścieżek rowerowych oraz szlaków pieszych, a także zagospodarowanie pobliskich terenów.
- Rozwój gminy poprzez turystykę i rekreację – modernizacja ogólnodostępnych plaż (budowa pomostów, wytyczenie kąpielisk oraz pól namiotowych), wytyczenie szlaków pieszych, stworzenie ścieżek rowerowych
- Poprawa stanu technicznego dróg - modernizacja nawierzchni dróg gminnych, powiatowych i krajowych
- Wykorzystanie dostępu do linii kolejowej - remont dworca, zwiększenie częstotliwości połączeń (dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców dojeżdżających do innych miejscowości np. do pracy, do szkoły); wznowienie połączenia kolejowego Łubowo – Borne Sulinowo (linia jednotorowa)
- Stworzenie mieszkańcom korzystnych warunków życia i rozwoju.
- Wspieranie działalności organizacji pozarządowych na terenie miejscowości.

6. Planowane działania w latach 2007-2013

W ramach Planu Odnowy Miejscowości Łubowo zakłada się realizację siedmiu zadań inwestycyjnych, których szczegóły zostały przedstawione poniżej.

Cztery z nich traktowane są priorytetowo, a ich zakres został przedstawiono szczegółowo w formie kart informacyjnych projektu:

- Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej,
- Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację kąpieliska i pola namiotowego,
- Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację budynku służby zdrowia,
- Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację stadionu sportowego.

Pozostałe przedsięwzięcia realizowane będą w terminie późniejszym i na obecnym etapie nie są znane szczegółowe informacje, stąd przedstawiono je w skróconej formie opisowej.

- Remont i przebudowa jezdni i chodników w Łubowie,
- Remont i modernizacja obiektów Zespołu Szkół w Łubowie,
- Urządzenie stref rekreacji i placów zabaw w Łubowie.

6.1. Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej
Wnioskodawca	Gmina Borne Sulinowo
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest remont i modernizacja pomieszczeń świetlicy wiejskiej w Łubowie.</p> <p>W ramach realizacji inwestycji planuje się wykonanie następujących prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymianę posadzek, – remont elewacji budynku, – wymianę okien drewnianych na PVC, – zagospodarowanie terenu. <p>W budynku, w którym zlokalizowana jest świetlica wiejska w Łubowie przy ul. T. Kościuszki 30 przeznaczonych na jej funkcjonowanie jest osiem pomieszczeń. Powierzchnia zabudowy budynku wynosi 500,28 m².</p>
Uzasadnienie projektu	<p>Obecnie w świetlicy odbywają się zebrania sołeckie oraz zajęcia pozalekcyjne dla dzieci, młodzieży i mieszkańców. Świetlica jest wykorzystywana na różnego rodzaju spotkania miejscowej ludności z zaproszonymi gośćmi. W budynku jest zlokalizowany publiczny punkt dostępu do Internetu.</p> <p>Remont i modernizacja świetlicy pozwoli na dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów BHP i p.poż. Budynek zostanie dostosowany do wymagań technicznych funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej. Obecny stan techniczny obiektu wymaga w pierwszej kolejności wymiany posadzek i drobnych robót remontowych.</p> <p>Przebudowa pozwoli w pełni wykorzystywać obiekt i spełnić oczekiwania mieszkańców. Wyremontowany i przebudowany obiekt przyczyni się znacznie do rozwoju kulturalnego mieszkańców, ale też zapewni do momentu wybudowania nowej sali gimnastycznej możliwość prowadzenia zajęć wychowania fizycznego dla Zespołu</p>

		Szkół w Łubowie.						
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		W ramach realizacji projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: <ul style="list-style-type: none"> – 1 wyremontowany i zmodernizowany obiekt o powierzchni 500,28 m², – 8 wyremontowanych pomieszczeń. 						
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		– Gmina Borne Sulinowo - wnioskodawca						
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> – Właściciel: Gmina Borne Sulinowo – Zarządzający: Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie 						
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania						
	a) dokumentacja techniczna	Nie: IV kwartał 2008						
	b) kosztorysy	Brak						
	c) pozwolenie na budowę	Brak						
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy						
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy						
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Borne Sulinowo						
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe		X					
	Wykonawstwo		X	X				
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiu na	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe		5 000					
	Wykonawstwo		100 000	100 000				
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> – Sekcja Orientacji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 - 2006", priorytet 2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, działanie 2.3. Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego - 80%, – środki własne Gminy Borne Sulinowo - 20% 						

6.2. *Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację kąpieliska i pola namiotowego*

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację kąpieliska i pola namiotowego.
Wnioskodawca	Gmina Borne Sulinowo
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest modernizacja kąpieliska i pola namiotowego w Łubowie położonych na działkach gminnych w sąsiedztwie jez. Lubicko Wik.</p> <p>Projekt zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przebudowę istniejącego pomostu rekreacyjnego – oczyszczenie i urządzenie terenu kąpieliska – ogrodzenie terenu – uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zielonych – wykonanie węzłów sanitarnych – urządzenie boiska do piłki plażowej – remont i wykonanie dróg komunikacyjnych – wykonanie obiektów i elementów małej architektury – budowę punktu gastronomicznego – oświetlenie terenu – budowa stacji kajakowej.
Uzasadnienie projektu	<p>Aktywne spędzanie czasu wolnego odgrywa istotną rolę w procesie rozwoju zdrowego społeczeństwa. Jest ono możliwe dzięki odpowiednio zagospodarowanej, bezpiecznej i różnorodnej bazie rekreacyjnej. Funkcję taką z pewnością mogą pełnić zagospodarowane, bezpieczne kąpieliska z boiskami do piłki plażowej, stacją kajakową, czy punktami gastronomicznymi.</p> <p>Modernizacja kąpieliska pozwoli na dostosowanie terenu i pola namiotowego do obowiązujących przepisów sanitarnych i bhp oraz zapewni bezpieczeństwo dla osób wypoczywających.</p> <p>Realizacja niniejszego przedsięwzięcia stworzy mieszkańcom Łubowa i przyjeźdnym turystom lepsze warunki do spędzania wolnego czasu i uprawiania sportu. W efekcie poprawi się stan zdrowotności społeczeństwa gminy, zmniejszy się patologia.</p> <p>Jest to jedyne ogólnodostępne miejsce wypoczynku położone nad jeziorem w m. Łubowo (największej wsi gminy Borne Sulinowo), które w sezonie letnim cieszy się dużym zainteresowaniem, również ze strony osób przyjezdnych.</p> <p>Podniesienie atrakcyjności tego terenu wpłynie na zwiększeniu</p>

		ruchu turystycznego i umożliwi bezpieczne spędzanie wolnego czasu dla mieszkańców miejscowości, w szczególności dzieci i młodzieży.						
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		W ramach realizacji projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: <ul style="list-style-type: none"> - w pełni zagospodarowany teren rekreacyjny o pow. ok. 1 ha. - 1 wybudowany punkt gastronomiczny, - 1 wybudowana stacja kajakowa, - 1 urządzone boisko do piłki plażowej, - 1 zmodernizowane pole namiotowe. 						
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		- Gmina Borne Sulinowo - wnioskodawca						
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		- Właściciel: Gmina Borne Sulinowo, - Zarządzający: Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie						
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania						
	a) dokumentacja techniczna	Brak						
	b) kosztorysy	Brak						
	c) pozwolenie na budowę	Brak						
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy						
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy						
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Borne Sulinowo						
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe		X					
	Wykonawstwo			X	X			
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiu na	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe		40 000					
	Wykonawstwo			100 000	200 000			
Źródła finansowania projektu		- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś priorytetowa 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie 2.3. Odnowa i rozwój - 75%, - środki własne Gminy Borne Sulinowo - 25%.						

6.3. Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację budynku służby zdrowia

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację budynku służby zdrowia
Wnioskodawca	Gmina Borne Sulinowo
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest remont i modernizacja budynku służby zdrowia w Łubowie, położonego przy ul. Strzeleckiej 3 w Łubowie na dz. nr 274.</p> <p>W ramach realizacji projektu planuje się wykonanie następujących prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> – modernizację pomieszczeń oraz elewacji budynku, – ocieplenie budynku, – modernizację instalacji wewnętrznych: elektrycznej, wod-kan i co, – zagospodarowanie terenu.
Uzasadnienie projektu	<p>Remont i modernizacja pozwoli na dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów BHP i p.poż. Obecny stan budynku nie pozwala w pełni wykorzystywać obiektu. Jego stan ulega ciągłej degradacji, co w przypadku braku interwencji może doprowadzić do jego zamknięcia.</p> <p>Dzięki realizacji projektu budynek zostanie dostosowany do wymagań technicznych funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej tj. służby zdrowia.</p> <p>Przebudowa pozwoli dalej wykorzystywać obiekt i spełnić oczekiwania służby zdrowia i mieszkańców.</p> <p>Ocieplenie budynku poprawi warunki pobytu chorych w Ośrodku Zdrowia (niska temperatura w budynku w okresie zimowym), a także ograniczy straty ciepła w okresie grzewczym.</p> <p>Bez dokonania modernizacji obiektu jego funkcjonowanie w dalszej perspektywie stoi pod znakiem zapytania, dlatego konieczne jest przystąpienie do realizacji projektu.</p>
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu	<p>W ramach realizacji projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 wyremontowany obiekt o pow. zabudowy 155 m²
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu	Gmina Borne Sulinowo

Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Borne Sulinowo - Zarządzający: Ośrodek Zdrowia w Łubowie 						
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania						
	a) dokumentacja techniczna	Tak: sierpień 2007						
	b) kosztorysy	Tak: sierpień 2007						
	c) pozwolenie na budowę	Tak: sierpień 2007						
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy						
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Tak: sierpień 2007 (pisemne zgody i uzgodnienia)						
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Borne Sulinowo						
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe	X						
	Wykonawstwo		X	X				
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe	bd.						
	Wykonawstwo		500 000					
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś priorytetowa 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie 2.3. Odnowa i rozwój - 75%, - środki własne Gminy Borne Sulinowo - 25%. 						

6.4. Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację stadionu sportowego

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację stadionu sportowego
Wnioskodawca	Gmina Borne Sulinowo
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest modernizacja stadionu sportowego w Łubowie.</p> <p>W ramach projektu planuje się wykonanie następujących prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Roboty budowlane związane z przebudową płyty boiska – Budowa trybun sportowych – Budowa zaplecza socjalno-technicznego – Zagospodarowanie przyległych terenów – Ogrodzenie terenu.
Uzasadnienie projektu	<p>Aktywne spędzanie czasu wolnego odgrywa istotną rolę w procesie rozwoju zdrowego społeczeństwa. Jest ono możliwe dzięki odpowiednio zagospodarowanej, bezpiecznej i różnorodnej bazie sportowo-rekreacyjnej. Funkcję takich obiektów z pewnością mogą pełnić stadiony sportowe.</p> <p>Realizacja projektu ma na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców Łubowa w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Podstawowym problemem na terenie Łubowa, jak i innych wsi Gminy Borne Sulinowo jest deficyt tego rodzaju obiektów. Brakuje odpowiednio zagospodarowanych stadionów sportowych, które spełniałyby warunki techniczne i warunki bezpieczeństwa oraz zaspokajały w pełni potrzeby mieszkańców, w tym w szczególności dzieci i młodzieży, w zakresie aktywności ruchowej.</p> <p>Realizacja niniejszego przedsięwzięcia stworzy mieszkańcom Łubowa lepsze warunki do spędzania wolnego czasu i uprawiania sportu. W efekcie poprawi się stan zdrowotności społeczeństwa gminy, zmniejszy się patologia.</p> <p>Dzięki przebudowie płyty boiska, nudowie trybun sportowych i zaplecza socjalno-technicznego, miejsce to będzie z pewnością sprzyjało organizacji większej liczby imprez sportowych i kulturalnych.</p>
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu	<p>W ramach realizacji projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 zagospodarowany teren sportowo-rekreacyjny o pow. ok. 1 ha.
Instytucje/Podmioty	Gmina Borne Sulinowo

zaangażowane w realizację projektu								
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Borne Sulinowo, - Zarządzający: Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie 						
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania						
	a) dokumentacja techniczna	Brak						
	b) kosztorysy	Brak						
	c) pozwolenie na budowę	Brak						
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy						
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy						
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Borne Sulinowo						
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe		X					
	Wykonawstwo			X	X	X		
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiu na	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe		25 000					
	Wykonawstwo			100 000	100 000	100 000		
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś priorytetowa 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie 2.3. Odnowa i rozwój - 75%, - środki własne Gminy Borne Sulinowo - 25%. 						

6.5. Remont i przebudowa jezdni i chodników w Łubowie

Wnioskodawcą projektu jest gmina Borne Sulinowo. Zarządzającym inwestycją będzie Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie.

W ramach realizacji projektu planuje się:

- roboty budowlane związane z remontem i przebudową jezdni i chodników,
- budowę miejsc postojowych.

Grunty i obiekty niezbędne do realizacji projektu są własnością gminy Borne Sulinowo, dlatego nie przewiduje się żadnych barier prawnych w realizacji inwestycji.

6.6. Remont i modernizacja obiektów Zespołu Szkół w Łubowie

Wnioskodawcą projektu jest gmina Borne Sulinowo. Zarządzającym inwestycją będzie Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie.

Przedmiotem projektu jest remont i modernizacja pomieszczeń szkolnych, termomodernizacja budynków w tym przebudowa kotłowni, budowa stołówki i kuchni szkolnej oraz zagospodarowanie terenu. W następnym etapie planuje się budowę sali gimnastycznej. Obiekty szkolne położone są na Dz nr 240/14 przy ul. Zakątnej 10. Grunty i obiekty niezbędne do realizacji projektu są własnością gminy Borne Sulinowo, dlatego nie przewiduje się żadnych barier prawnych w realizacji inwestycji.

Wykonanie projektu planuje się na lata 2007-2013.

6.7. Urządzenie stref rekreacji i placów zabaw w Łubowie

Wnioskodawcą projektu jest gmina Borne Sulinowo. Zarządzającym inwestycją po zakończeniu realizacji projektu będzie Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie.

Grunty i obiekty niezbędne do realizacji projektu są własnością gminy Borne Sulinowo, dlatego nie przewiduje się żadnych barier prawnych w realizacji inwestycji.

Wykonanie projektu planuje się na lata 2007-2013.

7. Plan finansowy realizacji odnowy miejscowości Łubowo

Plan finansowania projektów zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Łubowo jest montażem szacunkowym i przedstawia potencjalne, a nie już uchwalone źródła finansowania.

Oznaczenie zastosowanych skrótów:

EFROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (jeżeli nie podano inaczej – środki Regionalnego Programu Operacyjnego);

FS – Fundusz Spójności;

GFOŚiGW – Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

MiGB – Budżet Miasta i Gminy Borne Sulinowo;

MZD – Miejski Zarząd Dróg;

POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko;

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

WKZ – Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Tabela 6. Plan finansowy odnowy miejscowości Łubowo

Lp.	Nazwa projektu	Czas realizacji	Źródła finansowania	Szacowane koszty realizacji [PLN]	Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]						
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej.	2008-2009	- 80% - EFOiGR - 20% - budżet Miasta i Gminy Borne Sulinowo	205 000	0	105 000	100 000	0	0	0	0
2	Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację kąpieliska i pola namiotowego.	2008-2010	- 75% - EFRROW - 25% - budżet Miasta i Gminy Borne Sulinowo	340 000	0	40 000	100 000	200 000	0	0	0
3	Odnowa miejscowości Łubowo poprzez remont i modernizację budynku służby zdrowia.	2007-2009	- 75% - EFRROW - 25% - budżet Miasta i Gminy Borne Sulinowo	500 000	b.d.	250 000	250 000	0	0	0	0
4	Odnowa miejscowości Łubowo poprzez modernizację stadionu sportowego.	2008-2011	- 75% - EFRROW - 25% - budżet Miasta i Gminy Borne Sulinowo	325 000	0	25 000	100 000	100 000	100 000	0	0
SUMA				1 370 000	0	420 000	550 000	300 000	100 000	0	0

8. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Wszystkie zadania inwestycyjne uwzględnione w Planie Odnowy Miejscowości zostaną objęte monitoringiem, który, prowadzony na bieżąco, dostarczać będzie danych obrazujących postęp we wdrażaniu poszczególnych projektów inwestycyjnych, a tym samym całego Planu Odnowy Miejscowości. Pozwoli to na całościową ocenę założeń tego dokumentu oraz stopnia jego realizacji.

Monitoring projektów ma na celu racjonalne, sprawne i efektywne wykorzystanie środków budżetu Gminy oraz środków pochodzących z zewnętrznych źródeł pomocowych.

W celu monitorowania postępów we wdrażaniu projektów inwestycyjnych oraz oceny ich realizacji, należy wskazać skwantyfikowane cele projektów na poziomie produktu. Stanowią je wskaźniki produktu - określające bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami.

Wskaźniki te zostały określone i skwantyfikowane przy opisie każdego projektu w karcie informacyjnej w rozdziale 6 Planowane działania w latach 2007-2013. Pomiar wskaźników produktu będzie prowadzony w ramach sprawozdawczości z realizacji poszczególnych projektów. Analiza stopnia realizacji założonych wskaźników posłuży następnie do przeprowadzenia ewaluacji projektu. Zbiorcza ocena projektów ujętych w Planie Odnowy Miejscowości pozwoli na ewaluację całego Planu.

Dla Planu Odnowy Miejscowości Łubowo przyjęto osiągnięcie następujących rezultatów:

- powierzchnia świetlicy wiejskiej udostępniona w ramach realizacji inwestycji;
- powierzchnia terenu rekreacyjnego udostępniona w ramach realizacji inwestycji;
- powierzchnia zmodernizowanego budynku służby zdrowia udostępniona w ramach realizacji inwestycji;
- powierzchnia zmodernizowanego stadionu sportowego udostępniona w ramach realizacji inwestycji;
- liczba osób korzystających ze świetlicy, terenu rekreacyjnego, zmodernizowanego stadionu sportowego itp.;
- liczba nowych miejsc pracy utworzonych dzięki realizacji inwestycji.

Analiza stopnia realizacji założonych wskaźników posłuży następnie do przeprowadzenia ewaluacji projektu. Zbiorcza ocena projektów ujętych w Planie Odnowy Miejscowości pozwoli na ewaluację całego Planu.

9. System wdrażania

Projekty realizowane w ramach Planu Odnowy Miejscowości Łubowo będą wdrażane przez podmioty zgłaszające poszczególne inwestycje. W zdecydowanej większości będzie to Gmina, która uzgadnia realizację zadań z Radą Sołecką. Gmina wyznacza jednostkę (osobę) odpowiedzialną za koordynację realizacji zadania oraz jednostkę odpowiedzialną za nadzorowanie wykonania inwestycji. Wszystkie procedury związane z przeprowadzeniem przetargów i rozliczeniem inwestycji są prowadzone przez Gminę.

Nad realizacją całego POMu będzie czuwać Koordynator realizacji Planów Odnowy Miejscowości wskazany zarządzeniem przez Burmistrza Miasta i Gminy.

W przypadku podmiotów zewnętrznych, które zgłosiły swoje projekty do POM, nie zakłada się nadzoru ze strony Gminy nad wykonaniem ich zadań. Powinny one jednak informować Koordynatora realizacji POM o przystąpieniu i wykonaniu projektu.

10. Sposoby monitorowania, oceny, aktualizacji i komunikacji społecznej

Określony system wdrażania Planu Odnowy Miejscowości wywołuje zgodny z nim system monitorowania i oceny (ewaluacji) całego dokumentu. Monitoring i ewaluacja polegają na dokonywaniu okresowej oceny stopnia realizacji działań zapisanych w dokumencie strategicznym i wprowadzeniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy miejscowości. Do monitoringu i oceny Planu Odnowy Miejscowości zobowiązuje się Miasto i Gminę Borne Sulinowo, zatwierdzając Plan Odnowy Miejscowości.

Wprowadzenie systemu monitoringu i ewaluacji pomoże rozwiązać problem dezaktualizacji założeń Planu Odnowy Miejscowości, wynikających ze zmieniających się warunków działania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach niniejszego dokumentu. Zakłada się również możliwość tworzenia dodatkowych kart projektów, które będą wpisywać się w założone cele operacyjne. Monitoring prowadzony będzie wyłącznie na podstawie stopnia osiągnięcia podstawowych wskaźników produktu i rezultatu danego projektu. Uwzględniając powyższe przesłanki, można zagwarantować rozwój Planu Odnowy Miejscowości wraz z jednoczesnym rozwojem gospodarczym i społeczno-kulturalnym miejscowości Łubowo. W gestii samorządu pozostanie zatwierdzenie drogą uchwały zmian w zapisach Planu.

Sposoby monitorowania:

Monitoring – śledzenie, czyli ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości, odbywać się będzie na poziomie oceny realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych:

- Każdy projekt powinien posiadać kartę oceny realizacji projektu. Wzór karty oceny realizacji projektu został podany poniżej;
- Bieżąca ocena powinna pozwolić na natychmiastowe dostosowanie działań lub ich elementów do zmieniających się warunków zewnętrznych (np. inne źródła finansowania, przesunięcie harmonogramu realizacji, czy zmiana zadań);
- Odpowiedzialność za prowadzenie procedury monitoringu spoczywa na jednostkach koordynujących poszczególne projekty;
- Jednostki koordynujące są odpowiedzialne za przygotowania kart ocen realizacji działań strategicznych;

- Proponuje się, aby bieżąca ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości (monitoring) odbywała się raz do roku;
- Karty oceny projektu będą składane do Zespołu zarządzania Planem Odnowy Miejscowości, który przygotuje zbiorcze Sprawozdanie z realizacji Planu Odnowy Miejscowości i przekaże je dalej do Koordynatora zarządzania strategicznego.

Ocena (ewaluacja) Planu Odnowy Miejscowości

Ocena (ewaluacja) to procedura polegająca na badaniu przyczyn rozbieżności między zakładanymi efektami a rzeczywistymi (na podstawie karty ocen projektu), z jednoczesnym wprowadzeniem zmian, które mają na celu dostosowanie Planu Odnowy Miejscowości do określonych wymagań. Zakłada się, że ocena będzie prowadzona każdego roku.

Ocena Planu Odnowy Miejscowości odbywać się będzie poprzez następujące działania:

- Analiza poszczególnych kart ocen realizacji projektów i bieżące reagowanie na zmieniające się warunki. Analiza będzie dokonywana przez Zespół zarządzania Planem Odnowy Miejscowości;
- Okresowy, tzn. przynajmniej raz w roku, przegląd realizacji Planu Odnowy Miejscowości na sesjach Rady Miasta i Gminy oraz zebraniach Rady Sołectkiej Łubowo, poświęconych realizacji Planu Odnowy Miejscowości. Sesja i zebrania będą miały charakter sesji/zebrań strategicznych, na których wprowadzane będą zmiany do Planu Odnowy Miejscowości. Uczestnikami sesji strategicznych, poza Radnymi Miasta i Gminy Borne Sulinowo oraz członkami Rady Sołectwa Łubowo, będą przedstawiciele różnych środowisk;
- Sesja strategiczna powinna wyprzedzać sesje dotyczące projektowania budżetu Miasta i Gminy, wskazując na nowe kierunki prac nad budżetem.

Program sesji/zebrania strategicznego powinien uwzględniać:

- Ocenę Planu Odnowy Miejscowości na podstawie kart ocen projektów;
- Propozycje nowych działań z uzasadnieniem wprowadzenia lub rezygnacji, jeżeli dane zadanie było wpisane w Plan Odnowy Miejscowości;
- Dyskusja, głosowanie, zatwierdzenie.

Wzór karty oceny realizacji projektu

KARTA OCENY REALIZACJI PROJKETU	
Cel operacyjny:	
Tytuł projektu:	
Podejmowane działania w celu realizacji projektu:	
Efekty (wskaźniki)	

Stopień rozbieżności pomiędzy efektami zakładanymi i osiągniętymi:	
Napotkane problemy w trakcie realizacji projektu:	
Proponowana modyfikacja projektu:	
Dalsze finansowanie:	

Komunikacja społeczna

Prace nad wdrażaniem i zmianami w Planie Odnowy Miejscowości powinny przebiegać w uzgodnieniu społecznym, dlatego zachęca się, aby co dwa lata w pracach zespołu zarządzającego POM wzięli udział zaproszeni goście, tzw. liderzy społeczni.

Główne zadania i projekty, wynikające z planu rozwoju, zostaną udostępnione mieszkańcom poprzez stronę internetową miasta i gminy Borne Sulinowo. Takie przedstawienie Planu Odnowy Miejscowości Łubowo pozwoli na jego upublicznienie w szerokim kręgu mieszkańców oraz stworzy możliwość jak największego uczestnictwa mieszkańców przy jego wdrażaniu.